

sugestiv. Seamănă cu un semicerc, sau cu un cerc sfărâmat, semn al unei mandale sparte, unde energiile nu mai converg, ci se disipează lăsând loc egoismelor, intrigilor și planurilor îndrăznețe. Legăturile interioare dezbinat sparg idealismul formei și al formelor. Întregul este amenințat pentru că elementele sale sunt în pericol de a se pierde în vag și nedeterminat. Casa este măcinată, pereții nu mai sunt pereți, cineva tot timpul umbă, o ureche este mereu aplecată. Sunt semnele unei lumi în destrămare în care cineva luptă cu disperare pentru a o salva și pentru a se salva. Vassa Jeleznova, mamă, bunică, este și capul unei familii dezmembrate care încearcă să supraviețuiască. Este o luptă pe viață și pe moarte, în care cei slabi trebuie să sacrifice în favoarea celor puternici. În schimb, protagonistul nu este văzut drept o păcătoasă fără scrupule, ea luptă pentru binele copiilor, al familiei – lucru dovedit cu convingere de Raluca Zamfirescu într-o creație de eroină tragică, realistă și fără patetisme inutile. Nicolae Urs creează un *Mihail* rafinat, după cum Ioan Coman dă naștere unui cocoșat frustrat, depășit de complexul său, asemenea unui Quasimodo realist. Merite actricești li se cuvin lui Tudor Smoleanu și Oxanei Moravec care au știut să-și valorifice calitățile potrivit indicațiilor regizorale. Corect îndrumată și cu fidelitate reprezentată, adaptarea *Vassei Jeleznova* indică un spectacol atent lucrat. Actorii au fost conduși cu strictețe și sânguință în respectarea liniei regizorale, caracterizată prin sensibilitate, umanitate, poezie. Scenografia lui Ștefan Caragiu creează un spațiu translucid, așa cum muzica lui Nicu Alifantis (combinație de colindă lipovenească și aromână) întărește dramatismul situațiilor, completând metafora scenică. Semnificativ este că regizarea a dovedit știința de a coagula o echipă, ale cărei rezultate se văd din plin pe întreaga durată a spectacolului.

Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești – Vassa Jeleznova (*Mama*), versiune scenică de Alice Barb după Maxim Gorki. Regia: Alice Barb. Scenografia: Ștefan Caragiu. Muzica originală: Nicu Alifantis. Distribuția: Raluca Zamfirescu, Oxana Moravec, Tudor Smoleanu, Ioan Coman, Nadiana Sălăgean, Roxana Ivanciu, Mihai Coadă, Nicolae Urs, Otilia Pătrascu, Cristina Moldoveanu. Data premierei: 1 februarie 2003.

Marinela ȚEPUȘ

Observații pe o coajă de nucă

Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești se poate lăuda – și o și face cu mult spor, prin invitarea criticilor la fiecare premieră și prin repetate deplasări la București –, cu un repertoriu bogat, însumând nume incontestabile ale dramaturgiei românești și universale, precum I.L. Caragiale, Mihai Ispirescu, Yasmina Reza, Mihail Bulgakov, Federico Garcia Lorca, Maxim Gorki ș.a.

La capitolul „regie” stă mai prost, dar care teatru din țară își poate permite să colaboreze numai cu regizori de renume? Totuși, o mai mare diversificare în materie poate că ar fi necesară.

Am făcut această introducere, încercând să-mi exprim întreaga simpatie pentru neobositul director Lucian Sabados și pentru munca acestuia, deloc ușoară în condițiile unei austerități financiare pe care o resimțim cu toții.

În acest context, un Goldoni pe afiș nu face decât să mai adauge o linie la imaginea abia schițată mai sus. *Bădăranii*, piesă cu valențe moralizatoare, mai puțin comică decât altele scrise de același autor, semănând unei „băuturi răcoritoare” (cum l-am auzit exprimându-se pe un respectabil critic de teatru), se dovedește, însă, a nu fi chiar la îndemână. Spun asta nu pentru că aș contesta calitățile de regizor ale domnului Lucian Sabados – Doamne ferește! –, i-am văzut destule producții onorabile, ci doar pentru că spectacolul de-acum, la care n-am zămbit măcar o singură dată, a

avut, totuși, darul de a-mi aminti de o altă montare, de mult uitată, realizată de Mihai Manolescu la Teatrul de Stat din Reșița. Într-adevăr, spumos ca o șampanie, acela! Anost, din păcate, acesta! E drept, cu un decor și cu costume superbe. Eleganță. Rafinament. Actorii nu reușesc, însă, decât să anime scena „indecent” de civil, diluându-mi, cu încetul, puternica impresie produsă de scenografie și făcându-mă să mă plictisesc de moarte. Și, se știe cum e când nu-ți mai găsești locul pe scaun: cauți nod în papură oricărui detaliu. Observi, de pildă, că sunt multe intrări – adesea, chiar prea multe –, cum s-a dovedit în scena în care femeile caută a-l „dosi” pe Casanova de ochii vigilenți ai bărbaților lor, ce tocmai se aud venind. De ce să-l ascundă în camera de alături, când mai firesc ar fi fost să-l scoată pe ușa din față (stânga)?! Doar dacă momentul nu va fi avut o subtilitate care mi-a scăpat mie... Constați, apoi, că muzica e amestecată și zgomotoasă, deloc potrivită ambianței create cu multă discreție și delicatețe de către scenograf. Elementul „modern” – mi se va putea spune! Aș fi preferat să fie mai puțin modern acest element, dar mai adecvat întregului. Percepi vocile stridente (unele), monocorde (altele), care nu-ți „deranjează” – cele din urmă – auzul nici cât să înțelegi replicile. Te irită agitația inutilă a interpreților, făcându-te doar să te întrebi cum s-ar putea să scapi mai repede. Să pleci – nu se cuvine, să rămâi – pierdere de timp! Din păcate (sau din fericire pentru teatrul din Ploiești), asemenea spectacole întâlnești la tot pasul, iar sclipitoarea noastră Capitală nu este nici ea ferită de ele. Și atunci, aproape că înțelegi sâcâitoarea replică a unor critici mai blazați (dar care au avut șansa de a trăi și într-o epocă mai fastă, aceea în care eventimente teatrale poate că erau la fel de puține, dar producții de calitate medie, infinit mai multe, făcând să fie date mai ușor uitării cele submediocre): „Of! Iar trebuie să mergem la teatru?!”

Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești – Bădăranii de Carlo Goldoni. Traducerea: Sică Alexandrescu. Regia și ilustrația muzicală: Lucian Sabados. Scenografia: Ovidiu Pascal. Coregrafia: Marcela Țimiraș. Distribuția: Adrian Ancuța, Lucia Ștefănescu, Tudor Smoleanu, Nadiana Sălăgean, Florica Dinicu, Marian Despina, Otilia Pătrașcu, Karl Baker, Ilie Gălea, Ion Radu Burlan.

